

ANTAL BÍRO
FESTŐMŰVÉSZ
- II. -

ANTAL BÍRO FESTŐMŰVÉSZ
1907. POZSONY - 1990. SZÉKESFEHÉRVÁR

Antal Bíró festőművész

(1907. Pozsony – 1990. Székesfehérvár)

Tizenhat évesen hagyta el Várpalotát, ahol gyermekkorát töltötte. Miután bejárta a Dunántúlt, Erdélyt és a Felvidéket, Ausztriába és Finnországba is eljutott. 1928-ban már Párizsban találjuk, ahol „Bir” néven karikatúrarajzolásból tartotta fenn magát. A Montparnasse-negyed lakója volt, és 1932-től a Grande Chaumière Akadémián tanult festeni. 1934-ben újra hosszabb utazásra indult, ezúttal Észak-Afrikába. Visszatérve Franciaországba, karikatúráival már nemcsak Párizsban ért el sikereket. A korabeli újságok tanúsága szerint Rennes-ben is megfordult, ahol helyben készített karikatúráival ő volt az Exposition-Foire legnagyobb „látványossága”. Ez idő tájt készült rajzfüzetében látható karikatúráiból válogattunk ebbe a könyvben 12 db-ot.

Az 1933–1939 között Párizsban élő Koffán Károly figyelt fel tehetségére, és valószínűleg az ő biztatására tért haza Budapestre, hogy 1940-ben beiratkozzon a Képzőművészeti Főiskolára. Szőnyi István és Varga Nándor Lajos lettek a mesterei. 1944-ben növendéktársaival a Rudnay Gyula és Varga Nándor Lajos vezette vámosbalogi művésztelepen dolgozott. Több más munkája mellett egyik itt készült festménye, a Balogi utca, a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményébe került. 1946-ban az Új Hold folyóirat közölte rajzait. Ugyancsak 1946-ban ösztöndíjjal Rómába ment, majd kétévi ott tartózkodás után Svédországba vezetett az útja, ahol megnősült. 1949-ben egy svéd kisváros, Kinna festőiskolájában tanított. 1950-ben a borasi Konsthällében állított ki, és még ugyanabban az évben visszatért a Montparnasse-ra.

Antal Bíró 1954-ben Dél-Franciaországba költözött, de még rendszeresen visszajárt Párizsba. 1952 és 1958 között évente részt vett a Salon des Réalités Nouvelles-en. 1956-ban a mentoni Galerie Stiffában, 1959-ben pedig a New York-i World House Galleriesben Recent Paintings címmel került megrendezésre egyéni kiállítása. Több amerikai magángyűjteményben is szerepelnek művei. Legjelentősebb amerikai gyűjtője Charlotte Bergman volt, az ő tulajdonában lévő művek alkották annak az anyagnak a zömét, amelyből 1962-ben Kaliforniában a La Jolla-i The Art Center rendezett kiállítást.

Bíró 1964-ben telepedett le végleg Mentonban (a rue Saint-Michel 32-ben lakott). 1968-tól szerepelt az egymást követő három Mentoni Biennálén. 1970-ben kerámia faliképet készített a több évszázados hagyományokkal rendelkező desvres-i Fourmaintraux Delassus & C.E.C. kerámiaüzem épülete számára, 1971-ben pedig freskót a sospeli Saint-Hyacinthe kápolnában.

1972-ben Formes et Prospective címmel a Galerie Rencontre mutatta be a művészt. 1973-ban és 1979-ben a svédországi Levrikben, a felesége által alapított művésztelepen tanított.

A kolorista Bírót a színek alkalmazásánál azok szimbolikus jelentése is vezette: a vörös a vért, a belső életet, a sárga a fényt, a mályvaszín a derűt képviselte. A hatvanas évek elején egy mentoni újságíró, Jean Bomy kérdésére, hogy miért lett absztrakt festő, így válaszolt: „Mert belefáradtam abba, hogy figuratív képeket fessek. Keresései közben a festő felszabadul és megtisztul. [...] A festőnek nem azt kell másolnia, amit lát, hanem azt kell megjelenítenie, amit érez. [...] Az absztrakt és a figuratív festészet egyaránt érvényes, ha az belülről jön.”

Mintegy száz alkotását Várpalotának ajándékozta. Halála után, 1993-ban, a Körmendi Galériában került sor arra a teljes életművet magában foglaló kiállításra, melyen a korai, magyarországi művek mellett bemutatásra kerültek lírai absztrakt stílusban készült, Magyarországon és Svédországban őrzött képei is. Alkotásait számos magángyűjtemény, valamint a Magyar Nemzeti Galéria, a mentoni Musée des Beaux-Arts, a La Jolla Art Center, a jeruzsálemi Bezalel National Art Museum, a tel-avivi Modern Museum of Art és a Helena Rubinstein Pavilion for Contemporary Art őrzi.

Első borító: KARÁDI KATALIN – papír, pasztell, 33x25 cm

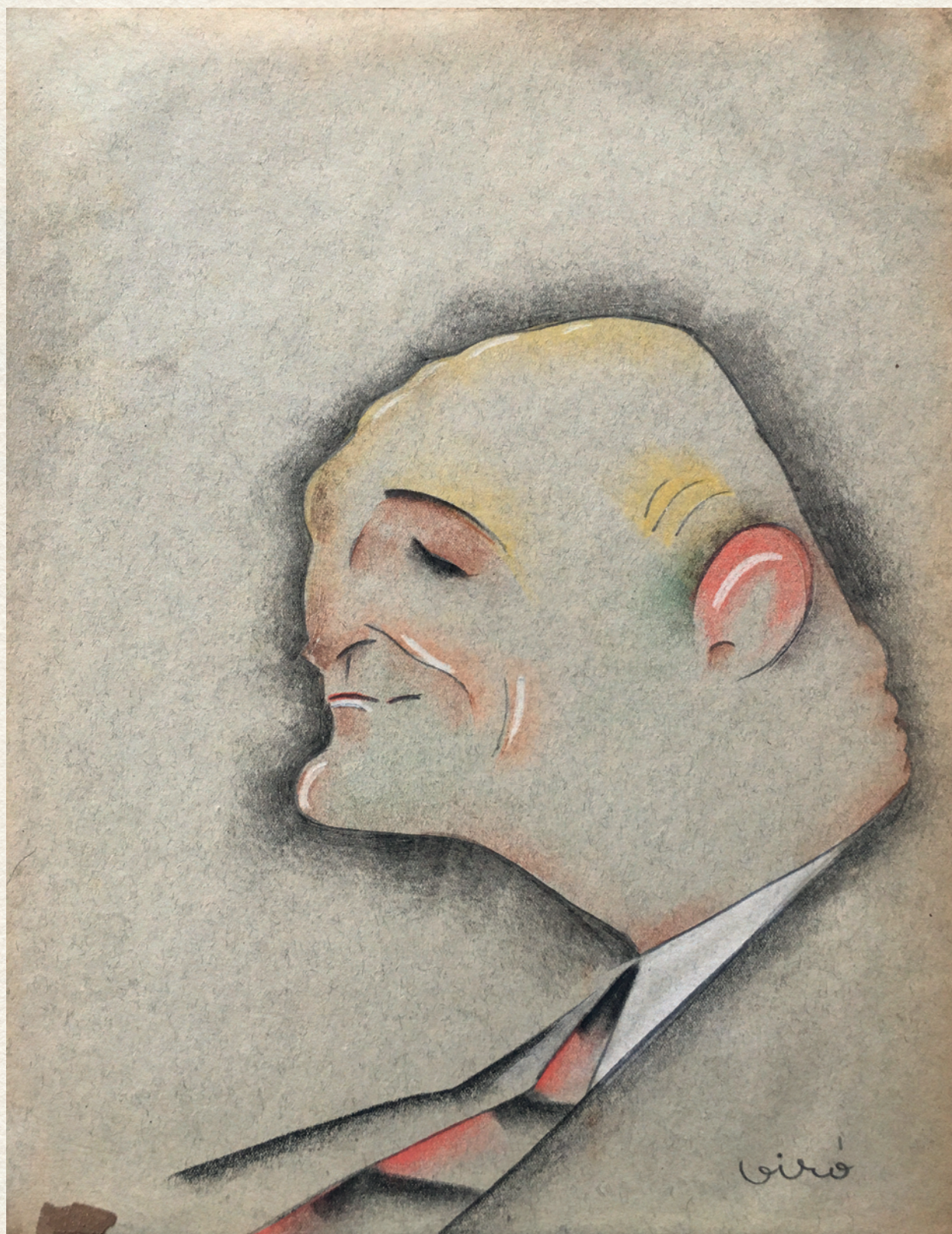
Hátsó borító: KARIKATÚRA I. – papír, pasztell, 33x25 cm

KARIKATÚRA 25. - papír, pasztell, 33x25 cm

KARIKATÚRA 2. - papír, pasztell, 33x25 cm

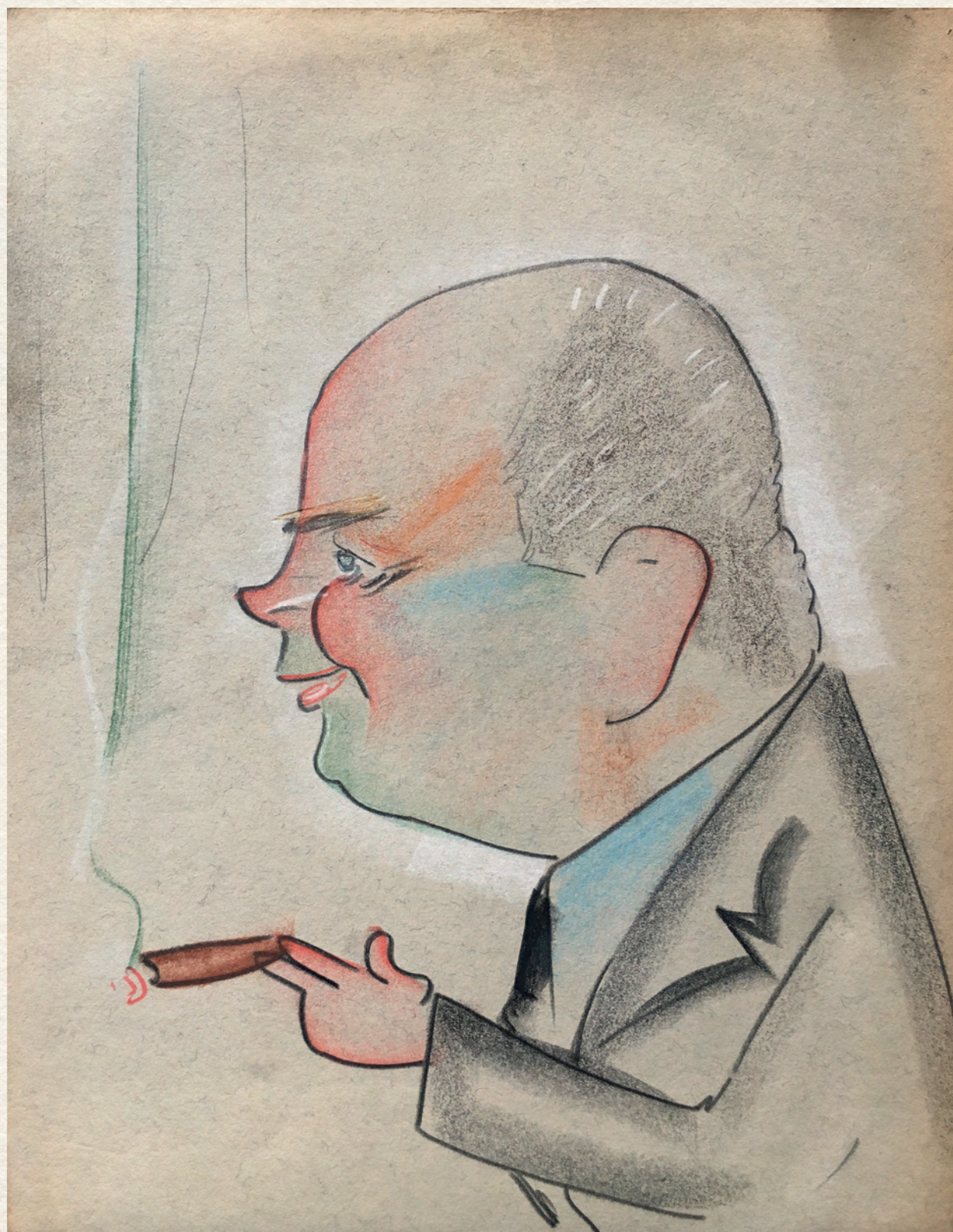
KARIKATÚRA 3. - papír, pasztell, 33x25 cm

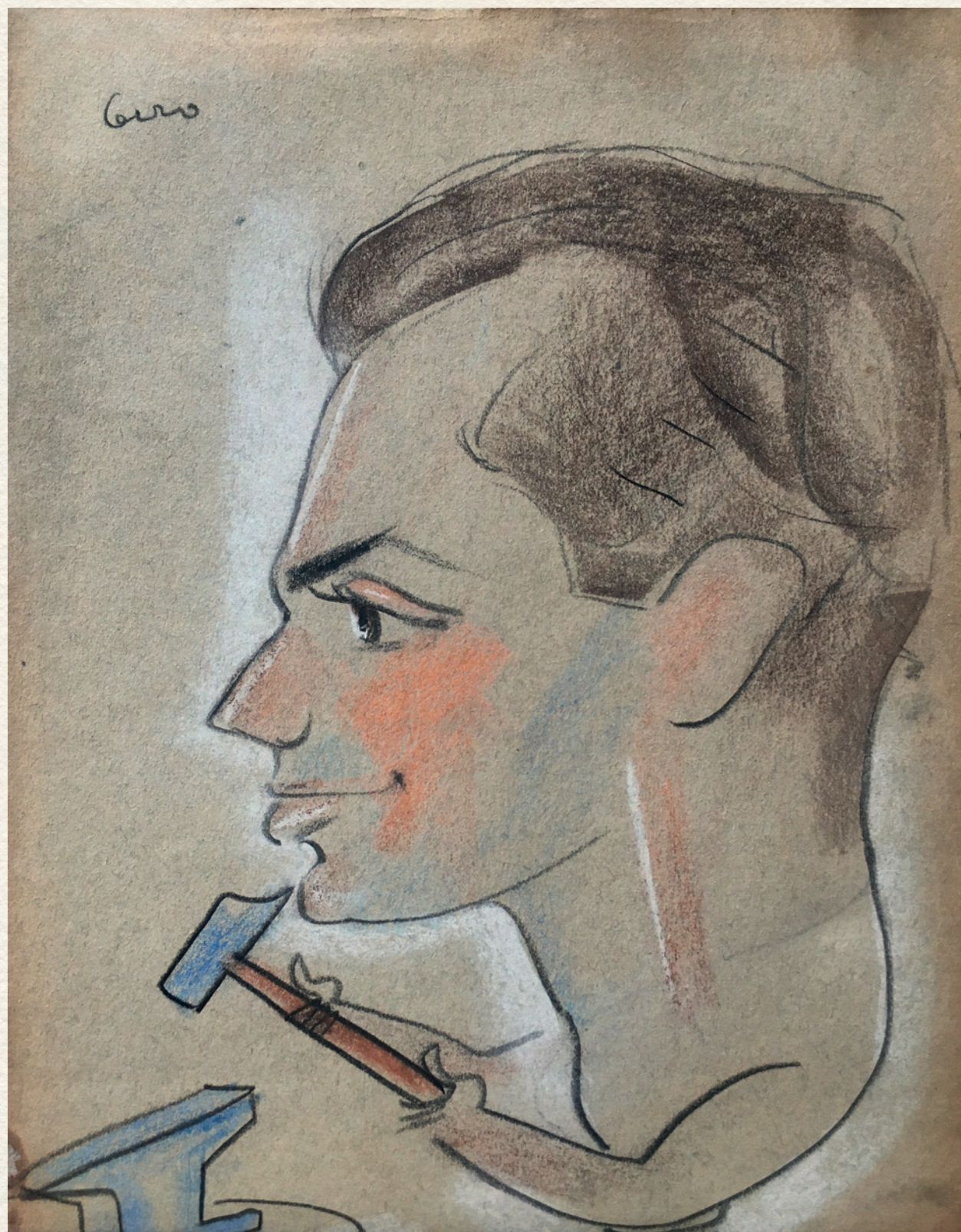
KARIKATÚRA 4. - papír, pasztell, 33x25 cm

KARIKATÚRA 5. - papír, pasztell, 33x25 cm

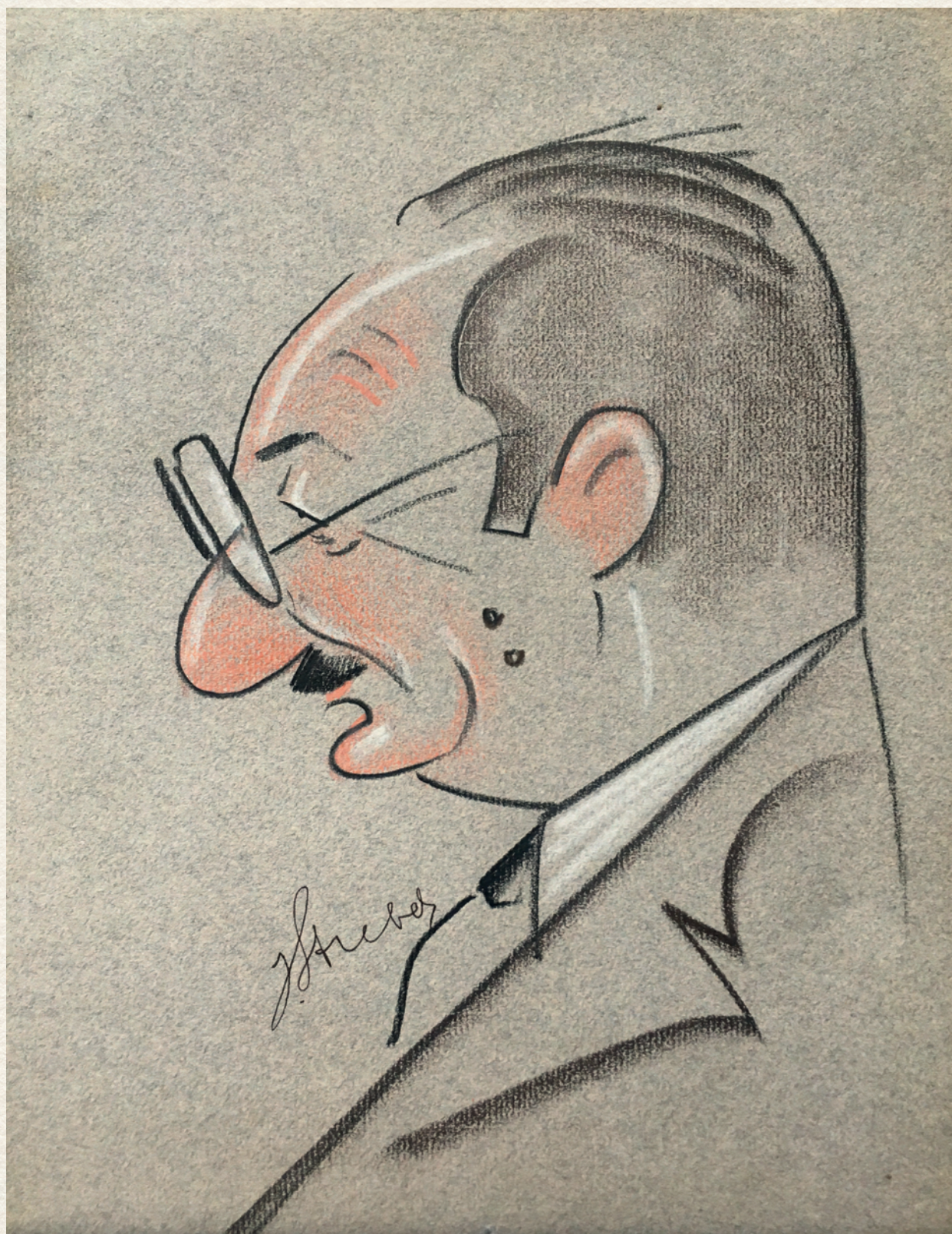
KARIKATÚRA 6. - papír, pasztell, 33x25 cm

KARIKATÚRA 7. - papír, pasztell, 33x25 cm

KARIKATÚRA 9. - papír, pasztell, 33x25 cm

KARIKATÚRA 10. - papír, pasztell, 33x25 cm

ΚΑΡΙΚΑΤÚΡΑ 14. - papír, pasztell, 33x25 cm

ET BIR CONTINUE SES CARICATURES

Le caricaturiste Bir, dont nous annoncions hier, la venue à Angers, obtient un certain succès dans la cité du roi René. Les personnalités politiques, administratives et sportives lui confient le soin de fixer, en quelques traits sur le papier, pour la postérité, leur figure... Certes, l'image n'est pas

BIR vu par lui-même

flatée... Mais elle plaît quand même, et on l'emporte précieusement. Antoine Bir a un talent indéfinissable. Il y a dans ce jeune homme, un peu timide, l'étoffe d'un remarquable artiste. La caricature, pour ne pas tomber dans le grotesque et le ridicule, exige beaucoup et de très sérieuses qualités, un sens aigu de l'observation, une psychologie jamais en défaut. Bir possède tout cela. Son voyage d'études dans le Val de la Loire lui permettra de recueillir des documents intéressants.

« Bir... » au travail

(Photo-cliché « L'Ouest-Eclair ».)

Tel est « croqué »... en « croquant » les autres. Voici un portrait de « Bir », l'excellent caricaturiste qui, depuis quelques jours, a « croqué » bon nombre de silhouettes rennaises. Et qui s'apprête à en croquer bien d'autres encore.

Le grand succès de Bir au stand de « L'Ouest-Eclair »

L'un des stands qui attirent et retiennent le plus l'attention de la foule, se trouve être sans aucun doute le Pavillon de l'Ouest-Eclair. Nos séances de cinéma et nos concerts sont, chaque jour, très suivis et très appréciés. Mais, les visiteurs s'arrêtent nombreux devant notre stand et y demeurent pour suivre les travaux de l'excellent caricaturiste qui travaille sous notre toit... Nous avons déjà célébré le véritable talent de Bir, un caricaturiste qui a fait ses preuves dans la grande presse humoristique et qui exerce actuellement sa verve à la plus grande satisfaction de ceux qui viennent se faire « croquer » par lui.

Bir... empressons-nous de le dire, n'est pas un portraitiste et il s'en défend lui-même. Ce qu'il cherche à réaliser, c'est l'ensemble des traits saillants d'un visage, ensemble à travers lequel apparaît et se reconnaît le visage tout entier. Bir est, avant tout, un caricaturiste : c'est dire qu'il accentue les traits qu'il reproduit. Ses croquis sont du reste traités avec une sûreté de goût et une originalité d'exécution qui en font de véritables petits chefs-d'œuvre artistiques. Avec quatre ou cinq coups de crayon, en trois minutes, Bir vous campe un profil très ressemblant et qui, plus est, ne manque pas de pittoresque. Il suffit du reste de jeter un coup d'œil sur le panneau qu'il affiche et où l'on reconnaît les profils des principaux de nos « grands hommes » du jour, pour juger du talent et de l'esprit, du bel artiste qu'est Bir.

Le talent et l'esprit de Bir, les visiteurs de la Foire-Exposition le consacrent chaque jour en posant nombreux devant lui, en demeurant des heures entières à le regarder travailler et en manifestant leur étonnement et leur satisfaction de voir combien rapide et sûr est le crayon de ce dessinateur.

Bir aura été l'une des grandes vedettes de la XVe Foire-Exposition de Rennes. Et tous ceux qui auront eu la chance de poser devant lui conserveront précieusement le croquis exécuté par un artiste dont le nom est synonyme d'un beau talent.

BIR... A L'ŒUVRE

On sait que les lecteurs de l'Auto en visite au Salon peuvent faire exécuter leur caricature à l'un de nos stands, au Grand Palais. Voici le stand du caricaturiste Bir.

(Photo-cliché « L'Ouest-Eclair ».)

Bir ne cesse de « croquer » les visiteurs au stand de « L'Ouest-Eclair ».

Un de nos collaborateurs vu par Bir...

Un artiste parisien est venu croquer les Rennais

Rennes n'a plus rien — ou presque — à envier à Montparnasse. Pas la peine de franchir la Seine et de se risquer dans les jungles de la rive gauche pour le plaisir d'être croqué par un fauve : l'un de ceux-ci, fort apprivoisé et très savant d'ailleurs, est venu jusqu'en la capitale bretonne croquer à domicile nos photogéniques concitoyens. Ainsi le Café Glacier a pris des allures de Coupole, ou de Rotonde, ou de Dôme, parce qu'un habile dessinateur promène ses cartons, ses crayons et ses gommes d'une table à l'autre.

Et le sympathique Bir, faut-il le dire,

suffit à grand-peine aux commandes. Tout Rennes veut être dessiné devant le vermouth-cass traditionnel, à l'heure aimable où l'on oublie dans la belote les soucis de la journée.

Les « modèles » volontaires ont la joie de poser et l'espoir jamais trompé d'être reproduits avec une scrupuleuse vérité. Comme on dit : c'est rudement ressemblant ! Mais les autres, ceux qui regardent, n'ont pas un moindre plaisir : ils voient les crayons agiles de l'artiste Bir voltiger en toutes couleurs et tracer comme à miracle les contours, la forme et le volume du camarade déjà souriant.

Comme c'est bien lui, tout de même ! Il faudra aujourd'hui que Bir se divise en nombreuses fractions pour satisfaire tous les aspirants croqués.

Ez a könyv a kiadó „Kis példányszámú, print művészkönyv” sorozatának

.....

számú kötete, amely

Antal Bíró festőművész
alkotásaiból, 7 példányban készült.
II. kötet

Az 1997-től fennálló Körmendi–Csák Gyűjtemény anyagának válogatása 16 lapból áll,
kézzel merített papíron, 12 darab nyomatot tartalmaz,
a szerkesztő, a kiadó, a készítő eredeti aláírásával és a könyv számozásával.

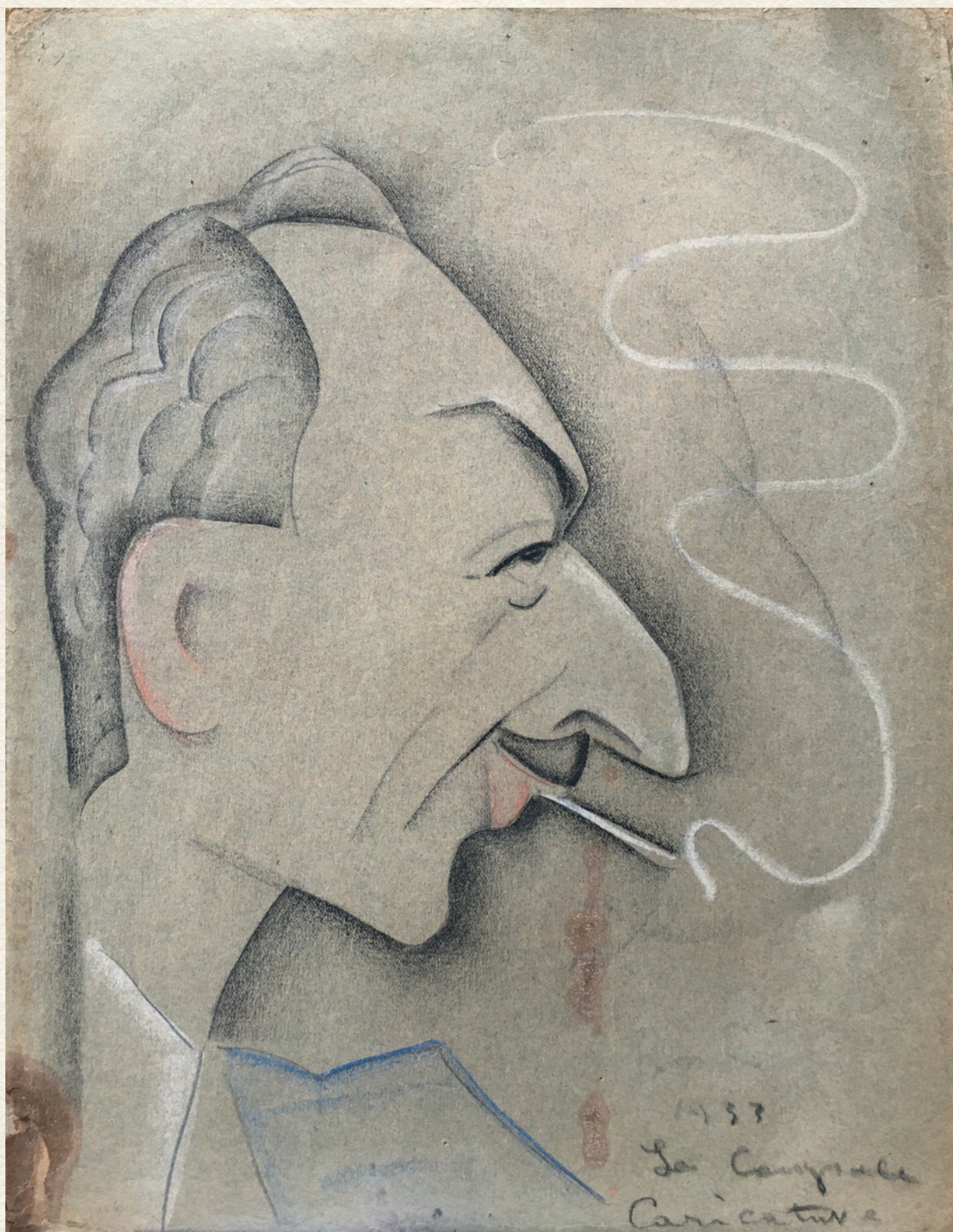
Szerkesztette: Csák Ferenc művészettörténész
A kötetet tervezte: Kneisz István
A könyvet készítette: Vinczemill Papírmerítő Műhely

Kiadja: Körmendi Kiadó | Virtual Market Kft.
1055 Budapest, Falk Miksa utca 7.
www.kormendigaleria.hu | info@kormendigaleria.hu

Felelős kiadó: Dr. Körmendi Anna

2019.

ANTAL BÍRO FESTŐMŰVÉSZ KÖTETE - 2019.